

Slovenian Business & Research Association

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija članom 74 – 2024

22. april 2024

Okvir s koraki za doseg absolutno ničelnih izpustov toplogrednih plinov v mestih

Le okrog 10 od 362 mest, ki so pokazala zanimanje za sodelovanje v evropski misiji podnebno nevtralnih in pametnih mest, je že določilo cilj, kako bodo dosegla absolutno ničelne izpuste toplogrednih plinov (TGP). Večina jih je še vedno v postopku opredeljevanja svojih ciljev ali si prizadeva za neto ničelne izpuste, kar pomeni, da bodo leta 2030 morda še vedno povzročala nekatere izpuste, ugotavljajo raziskovalci Skupnega raziskovalnega središča (JRC) pri Evropski komisiji.

V študiji Osvetlitev preostalih izpustov v mestih (Shining light on residual emissions for cities) zagovarjajo »načelo prve ublažitve«, ki poziva mesta, naj prednostno zmanjšajo izpuste pri viru in uporabijo nadomestilo le za resnično neizogibne preostale izpuste. Preostali izpusti so lahko zelo specifični za posamezno mesto in se lahko razlikujejo od tistih, določenih na nacionalni ravni. Mesta menijo, da je izpuste iz prometa najtežje zmanjšati, sledijo pa jim izpusti iz industrijskih procesov in uporabe izdelkov, stacionarne energije, odpadkov/odplak, kmetijstva, gozdarstva in druge rabe zemljišč. Države pa kot glavna vira preostalih izpustov navajajo industrijo in kmetijstvo - sektorja, ki morda nista pomembna ali regulirana na ravni mesta.

Ta razlika predstavlja velik izziv za mesta, ki so se zavezala, da bodo dosegla podnebno nevtralnost precej pred letom 2050. Raziskovalci JRC jim predlagajo okvir za kakovostno določitev stopnje neizogibnosti izpustov, ki se osredotoča na tri ključne korake za ocenjevanje težavnosti zmanjševanja izpustov.

Tabela 1: Okvir za kakovostno določitev stopnje neizogibnosti izpustov

Korak	Kratek opis
Določitev virov	mesta morajo opredeliti izvor izpustov glede na tiste vire, ki so znani po težje odstranljivih izpustih.
Raziskanje možnih rešitev	mesta morajo natančno opredeliti možne strategije za obravnavanje in zmanjšanje teh virov izpustov ter pripraviti nabor možnih rešitev.
Razumevanje omejitev	mesta se morajo vprašati o izvedljivosti vsake rešitve in ovirah za delovanje. Okvir razlikuje med omejitvami »stopnje 1«, ki so pod nadzorom mesta, in omejitvami »stopnje 2«, ki so zunanje.

Vir: Študija JRC

Koristne informacije:

- Študija JRC:
- https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news-and-updates/residual-emissions-hold-great-operational-value-cities-committed-climate-neutrality-2024-04-17_en
- Spletna stran misije o podnebno nevtralnih mestih:
- https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe/climate-neutral-and-smart-cities_en

Pripravila:
Darja Kocbek